

Sygn. akt: I Ns 269/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Penar
------------------------	---------------------

Protokolant:	Piotr Kamiński
---------------------	----------------

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2016 r. w Gorlicach

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) S.A. w K.

z udziałem (...) z siedzibą w W.

o zasiedzenie służebności przesyłu

postanawia:

I. oddalić wnioszek,

II. zasądzić od wnioskodawcy (...) S.A. w K. na rzecz uczestnika (...) z siedzibą w W. kwotę 514 zł (pięćset czternaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Magdalena Penar

Sygn. akt I Ns 269/16

UZASADNIENIE

(...) S.A. z siedzibą w K. we wniosku, ostatecznie sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 28 lipca 2016 r., domagał się stwierdzenia, że:

1. (...) S.A. z siedzibą w K., którego jest następcą prawnym nabył przez zasiedzenie w dniu 6 grudnia 2010 r. służebność przesyłu polegającą na korzystaniu z części nieruchomości uczestnika, tj. działki ew. nr 7/5, położonej w miejscowości R., gmina U., objętej KW (...), poprzez umieszczenie na niej urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność wnioskodawcy, a to fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia (SN) 15 kV relacji S. – R. wraz ze stanowiskami słupowymi stanowiącymi oparcie tejże linii oraz na użytkowaniu opisanych urządzeń i korzystaniu w niezbędnym zakresie z gruntu uczestnika, w trakcie którego wnioskodawcy przysługiwałoby prawo do wejścia na nieruchomość obciążoną w celu dokonywania napraw, konserwacji i dokonywania innych czynności niezbędnych do utrzymania linii energetycznej we właściwym stanie zgodnie z jej przeznaczeniem,

2. (...) S.A. z siedzibą w K., którego jest następcą prawnym nabył przez zasiedzenie w dniu 6 grudnia 2010 r. służebność przesyłu polegającą na korzystaniu z części nieruchomości uczestnika, tj. działki ew. nr 699, położonej w miejscowości W., gmina U., objętej KW (...), poprzez umieszczenie na niej urządzeń elektroenergetycznych stanowiących własność wnioskodawcy, a to fragmentu napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia (SN) 15 kV relacji W. - B. wraz ze stanowiskami słupowymi stanowiącymi oparcie tejże linii oraz na użytkowaniu opisanych urządzeń i korzystaniu w niezbędnym zakresie z gruntu uczestnika, w trakcie którego wnioskodawcy przysługiwałoby prawo do wejścia na nieruchomość obciążoną w celu dokonywania napraw, konserwacji i dokonywania innych czynności niezbędnych do utrzymania linii energetycznej we właściwym stanie zgodnie z jej przeznaczeniem.

W uzasadnieniu wskazywał, że jego poprzednik prawny umieścił na działkach należących obecnie do uczestnika urządzenia w postaci fragmentów linii energetycznych średniego napięcia, podając iż w 1982 r. powstała między innymi na działce nr (...) napowietrzna linia kablowa średniego napięcia (SN) 15 kV relacji S. – R. wraz ze stanowiskami słupowymi, natomiast w roku 1974 powstała między innymi na działce nr (...) napowietrzna linia kablowa średniego napięcia (SN) 15 kV relacji W. - B. wraz ze stanowiskami słupowymi. Wyjaśnił, iż od chwili ich umieszczenia do chwili obecnej wnioskodawca i wcześniej jego poprzednicy prawni nieprzerwanie korzystali z nieruchomości obciążonej w zakresie, jaki odpowiada treści służebności przesyłu. Twierdził, iż przez okres od posadowienia tych urządzeń energetycznych do daty nabycia służebności przez zasiedzenie, a także i później, samoistne posiadanie w zakresie służebności nie było przez nikogo kwestionowane, jak również nikt temu posiadaniu nie czynił przeszkód. Argumentował, iż działki nr (...) stanowiły własność Skarbu Państwa odpowiednio do 18 lutego 1999 r. oraz 28 października 1995 r., a z uwagi na budowę urządzeń na gruncie Skarbu Państwa, należy przyjąć dobrą wiarę posiadacza służebności. Wnioskodawca naprowadził, iż Skarb Państwa godził się na zajęcie i korzystanie ze swoich nieruchomości, a stan taki nie uległ zmianie po nabyciu własności składników majątkowych przez przedsiębiorstwo państwowe, a zatem poprzednika prawnego wnioskodawcy. Nadto wyjaśnił, że z uwagi na przekształcenia ustrojowe, termin zasiedzenia w okolicznościach sprawy biegł od dnia 6 grudnia 1990 r., a bierne zachowanie właściciela nieruchomości, czy fakt przekazania posiadania przez Skarb Państwa określonych składników majątkowych poprzednikowi prawnemu wnioskodawcy dowodzą dobrej wiary posiadacza.

Uczestnik (...) z siedzibą w W. w odpowiedzi wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. Uzasadniając podał, iż bezsporne jest, że na przedmiotowych nieruchomościach posadowione są napowietrzne linie elektroenergetyczne wraz ze stanowiskami słupowymi, które stanowią własność wnioskodawcy i z których wnioskodawca korzysta w zakresie, jaki odpowiada treści służebności przesyłu, a także zgodził się ze stanowiskiem, iż bieg terminu zasiedzenia rozpoczął się z dniem 6 grudnia 1990 r. Uczestnik wyjaśnił, iż zwracał się do wnioskodawcy, jednakże z uwagi na brak woli ugodowego uregulowania stosunków, złożył do tut. Sadu wnioski o ustanowienie służebności przesyłu, a sprawa toczy się do sygn. akt I Ns 766/15. Zarzucił, iż nie upłynął ustawowy termin wymagany do stwierdzenia zasiedzenia, a to z uwagi na okoliczność, iż objęcie posiadania nastąpiło w złej wierze. Wyjaśnił, iż poprzednicy prawni wnioskodawcy oraz wnioskodawca nie uregulowali kwestii służebności, licząc się z tym, że nie są uprawnieni do korzystania z nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu, natomiast fakt przejścia urządzeń od Skarbu Państwa nie usprawiedliwia tego zaniedbania. Uczestnik powołując się na orzeczenia Sądu Najwyższego wskazał nadto, iż nie może być mowy o posiadaniu przez przedsiębiorstwo państwowe nieruchomości Skarbu Państwa w dobrej wierze w sytuacji, gdy po zniesieniu zasady jednolitej własności państwowej, przedsiębiorstwo nie uzyskało wyraźnej zgody właściciela na bezumowne korzystanie w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu. Argumentował, że tylko wyraźnie oświadczona zgoda na korzystanie z służebności usprawiedliwiłaby przekonanie wnioskodawcy o posiadaniu służebności w dobrej wierze.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uczestnik (...) z siedzibą w W. jest właścicielem działki nr (...), o powierzchni 43,24 ha, położonej w miejscowości R., objętej księgą wieczystą nr (...) oraz działki nr (...), o powierzchni 5,58 ha, położonej w miejscowości W., objętej księgą wieczystą nr (...). Działka nr (...) została wyodrębniona z działki nr (...), która to uczestnik nabył od (...) na podstawie notarialnej umowy sprzedaży z dnia 18 lutego 1999 r. Z kolei działkę nr (...) także nabył od (...) (...) na podstawie umowy

sprzedaży z dnia 28 października 1995 r. (...) te co najmniej od początku lat 70 – tych XX wieku stanowiły własność Skarbu Państwa.

/dowód: wypis z rejestru gruntów dla działki nr (...) k.52-53, odpis z KW nr (...) k.54, odpis z KW nr (...) k.55, dokumentacja zalegająca w aktach KW nr NS1G/00050512/9 oraz NS1G/00042735/9, akta I Ns 766/15 – akt notarialny z 28 października 1995 r. k.43-46/

(...) S.A. z siedzibą w K. powstał w wyniku połączenia uchwałą Walnego Zgromadzenia (...) S.A. z dnia 31 maja 2011 r. (...) S.A. z siedzibą we W. (spółka przejmująca) oraz (...) S.A. z siedzibą w K. (spółka przejmowana).

Poprzednikiem prawnym wnioskodawcy było istniejące od 1 lipca 1952 r. przedsiębiorstwo Zarząd (...) z siedzibą w K. utworzone uchwałą nr 141 Rady Ministrów z dnia 8 marca 1952 r. w sprawie tymczasowego statutu organizacyjnego Ministerstwa (...) i zorganizowane zarządzeniem Ministra Energetyki nr 75/52 z dnia 1 lipca 1952 r. Było to przedsiębiorstwo wielozakładowe, w ramach którego działały: Zakład (...) oraz Zakład (...). Z dniem 1 stycznia 1959 r. zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki nr 254 z dnia 25 listopada 1958 r. utworzone zostało przedsiębiorstwo Zakłady (...) w K., w ramach którego działał Zakład (...) oraz Zakład (...). Z dniem 1 stycznia 1976 r. na podstawie zarządzenia nr 48/75 Dyrektora Zakładów (...) w K. z dnia 17 grudnia 1975 r. znak: NO/1/75 połączono Zakład (...) oraz Zakład (...) w jeden zakład działający pod nazwą Zakład (...) z siedzibą w K.. Zwierzchni nadzór nad zakładem sprawowało Ministerstwo Górnictwa i Energetyki przez Zjednoczenie (...) i Zakłady (...) w K.. Zarządzeniem nr 7 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 22 kwietnia 1985 r. na bazie Zakładów (...) w K. powstało przedsiębiorstwo państwowe (...) w K., w ramach którego działał Zakład (...) w K.. Następnie zarządzeniem (...) utworzono istniejący od 1 stycznia 1989 r. Zakład (...) w K., który powstał w wyniku podziału przedsiębiorstwa (...) na bazie zakładów: Zakładu (...) oraz Zespołu Elektrowni (...).

W dniu 20 lipca 1993 r. doszło do przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Zakładu (...) w spółkę akcyjną Zakład (...) S.A. W dniu 26 maja 2004 r. podjęto uchwały Walnych Zgromadzeń poniższych spółek dotyczące połączenia Zakładu (...) S.A. z (...) S.A., (...) S.A., Zakładem (...) S.A. i Zakładem (...) S.A. W wyniku tego połączenia od dnia 1 lipca 2004 r. działała (...) S.A. w K., od 2 kwietnia 2007 r. – (...) S.A. w K., od 2 stycznia 2009 r. - (...) S.A. w K., natomiast od 31 maja 2011 r. – (...) S.A. w K..

/dowód: odpis z KRS (...) k.13-24, zarządzenie nr 75/52 z 1 lipca 1952 r. k.27-28, zarządzenie nr 48/75 z 17 grudnia 1975 r. k.30-31, zarządzenie nr 77/ (...) /89 z 16 stycznia 1989 r. k.32-34, zarządzenie nr 190/O./93 z 20 lipca 1993 r. k.35-37, odpis z KRS (...) k.38-50, uchwała zarządu nr (...) z dnia 1 września 2011 r. k.51/

Na działce nr (...) znajdują się cztery słupy (...), oznaczone odpowiednio numerami porządkowymi 364, 365, 366, 367, które stanowią podporę dla przebiegającej przez nieruchomość linii średniego napięcia 3x70 (...). Przedmiotowa linia 15 kV powstała w R. w ramach inwestycji Główny Punkt Zasilania S.. W zakresie realizacji inwestycji budowano nowe linie energetyczne, aby dokonać rozdziału istniejących linii na nowe obwody, co również dotyczyło linii pomiędzy G. a W., gdzie wyodrębniono nowe linie S. - W. i S. - B., a także wykonano nawiązanie pomiędzy R. i S., którego fragment zlokalizowany jest na działce (...). L. relacji S. - R. była realizowana na podstawie projektu z 1978 r., który został przyjęty i zatwierdzony do realizacji w dniu 2 września 1980 r. Prace na przedmiotowej linii zakończono w 1982 r., a odbiór techniczny i przekazanie do eksploatacji nastąpiły w dniu 30 listopada 1982 r.

Na działce nr (...) zlokalizowany jest jeden słup przelotowy, który stanowi podparcie dla przebiegającej w poprzek nieruchomości linii średniego napięcia 3x35 (...), w układzie trójkątnym. L. ta powstała w ramach prowadzenia elektryfikacji miejscowości B.. Projekt elektryfikacji został zatwierdzony i przyjęty do realizacji w 1972 r. L. średniego napięcia została wybudowana w 1973 r., a jej uruchomienie nastąpiło w maju 1973 r.

/dowód: projekt techn-roboczy k.56-68, protokół nr (...) /D k.69-70, plan sytuacyjny k.71, plan sytuacyjny k.74, projekt elektryfikacji k.75-77, protokół z dnia 10.04.1973 r. k.78, protokół z dnia 04.05.1973 r. k.79, zeznania świadka

D. B. protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2016 r. od 00:20:15 k.105/2-106, zeznania świadka W. G. protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2016 r. od 00:47:26 k.106-106/2/

Od chwili wybudowania powyższych linii energetycznych przebiegających przez działki nr (...) do chwili obecnej zarówno umiejscowienie słupów jak i same słupy nie były zmieniane. Także kable energetyczne na obydwu liniach nie były zmieniane, natomiast dokonywano jedynie wymiany izolatorów. L. średniego napięcia podlegały okresowej konserwacji i przeglądom, co wiązało się z koniecznością wejścia pracowników zakładu energetycznego na działki należące obecnie do uczestnika. Oględziny są wykonywane co 5 lat, w ich trakcie wykonuje się także pomiary ochrony przeciwpożarowej, co 5 lat wykonywane są podcięcia drzew i gałęzi. Pracownicy dokonujący prac nie spotykali się ze sprzeciwem ze strony właścicieli nieruchomości, w tym także właścicieli działek nr (...). Uczestnik nie sprzeciwiał się istnieniu na jego nieruchomościach linii średniego napięcia.

/dowód: zeznania świadka D. B. protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2016 r. od 00:20:15 k.105/2-106, zeznania świadka W. G. protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2016 r. od 00:47:26 k.106-106/2, zeznania za uczestnika M. C. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2016 r. od 00:05:07 k.145-145/2 /

Uczestnik (...) z siedzibą w W. nie wyrażał zgody na bezpłatne korzystanie z jego nieruchomości przez wnioskodawcę (...) S.A. z siedzibą w K.. W związku z tym w pismach z dnia 17 lipca 2014 r. i z dnia 15 września 2014 r. zwrócił się do wnioskodawcy o przedłożenie dokumentów wskazujących podstawę prawną wybudowania na działkach nr (...) urzędzeń przesyłowych, zaś w piśmie z dnia 11 stycznia 2015 r. wezwał wnioskodawcę do umownego ustanowienia służebności przesyłu obciążającej te nieruchomości. W dniu 20 sierpnia 2015 r. do Sądu Rejonowego w Gorlicach wpłynął wniosek (...) z siedzibą w W. o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz (...) S.A. z siedzibą w K. po działkach nr (...).

/dowód: zeznania za uczestnika M. C. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2016 r. od 00:05:07 k.145-145/2, w aktach I Ns 766/15: wniosek k.1-5, pismo z dnia 17 lipca 2014 r. k.49, pismo z dnia 15 września 2014 r. k.50,51, pismo z dnia 11 stycznia 2015 r. k.53-55 /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt tut. Sądu sygn. I Ns 766/15, akt KW nr NS1G/00050512/9 i NS1G/00042735/9, powołanych dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę w toku postępowania, których autentyczność nie budzi zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez uczestnika, jak również w oparciu o zeznania świadków D. B., W. G. oraz za uczestnika wiceprzewodniczącego związku (...), które zasługują na wiarę, tworząc jednolity materiał dowodowy.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego geodety, gdyż w świetle zgromadzonego w sprawie materiału postępowanie dowodowe zmierzające do geodezyjnej identyfikacji przebiegu linii energetycznych było zbędne oraz powodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy, a także zwiększyłoby koszty postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek jest bezzasadny.

Art. 292 k.c. dopuszczający możliwość nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej, określa warunki, w których może to nastąpić, odsyłając poza tym do odpowiedniego stosowania przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie (tzn. art. 172, 173, 175, 176 k.c.).

Z powołanych przepisów wynika w szczególności, że służebność gruntową można nabyć przez zasiedzenie tylko wtedy, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia, przy czym bieg zasiedzenia rozpoczyna się od dnia przystąpienia przez samoistnego posiadacza służebności gruntowej do jej wykonywania, to znaczy do korzystania z urządzenia, o jakim mowa w zdaniu pierwszym art. 292 k.c. i musi upłynąć odpowiedni okres trwania korzystania z tego urządzenia.

Posiadaczem służebności jest ten, kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności (art. 352 k.c.). Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi zatem o faktyczne korzystanie z gruntu tylko w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność (w przypadku służebności przesyłu - umieszcza na niej urządzenia np. słupy energetyczne i linie przesyłowe, użytkuje je, wchodzi na nieruchomość celem dokonywania ich napraw, konserwacji).

„Trwałe i widoczne urządzenie” w rozumieniu art. 292 k.c. to wynik określonego i celowego działania ludzkiego uzewnętrzniony w trwałej postaci, czyli w postaci widocznych dla otoczenia przedmiotów czy urządzeń. Takim trwałym i widocznym urządzeniem są niewątpliwie słupy energetyczne wraz z przechodzącymi przez nie liniami energetycznymi.

Do zasiedzenia służebności gruntowej wymagany jest także upływ określonego w art. 172 k.c. czasu posiadania służebności, uzależniony od dobrej lub złej wiary posiadacza. Posiadacz służebności gruntowej nabywa służebność, jeżeli ją posiadał nieprzerwanie od lat 20, chyba, że uzyskał posiadanie w złej wierze. Natomiast po upływie 30 lat posiadacz służebności gruntowej nabywa służebność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. W dobrej wierze jest ten, kto pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu faktycznie wykonywane prawo. Dobrą wiarę wyłącza wiedza przeciwna o rzeczywistym stanie prawnym oraz nie dołożenie należytej staranności. Zatem w złej wierze jest także ten, kto przy dołożeniu należytej staranności mógłby się dowiedzieć, że nie przysługuje mu określone, faktycznie wykonywane prawo.

Jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń działka położona w R., oznaczona obecnie nr(...)oraz działka nr (...) położona w W., w czasie realizacji linii energetycznych oraz oddania ich do użytku, stanowiły własność Skarbu Państwa.

Przyjmuje się tymczasem, że objęcie w posiadanie służebności gruntowej, odpowiadającej obecnie służebności przesyłu, następuje najczęściej w chwili wejścia na cudzy grunt w celu budowy trwałego i widocznego urządzenia (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 6 września 2013 r., V CSK 440/12, LEX nr 1391378), co w niniejszej sprawie miało miejsce dla działki nr (...) w 1973 r., natomiast dla działki nr (...) w 1982 r. W okresie korzystania z urządzeń przez przedsiębiorstwo państwowe, gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i posiadaczem służebności był Skarb Państwa, nie mogło jednak w ogóle dojść do zasiedzenia służebności przesyłu, gdyż właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności na nieruchomości stanowiącej jego własność (podobnie Sąd Najwyższy m.in. w uzasadnieniu postanowienia z dnia 4 lipca 2014 r., II CSK 551/13, LEX nr 1504752, oraz w uzasadnieniu powołanego postanowienia z dnia 6 września 2013 r.). Pomimo że przedsiębiorstwa państwowe były osobami prawnymi, to obowiązujący do dnia 31 stycznia 1989 r. art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu wyrażał zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, w myśl której państwowe osoby prawne nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego przez nie mienia, które mogłoby przeciwstawiać państwu (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 38/91, OSNC 1991/10-12/118). Zasadę jednolitego funduszu własności państwowej rozumianą w powyższy sposób odnoszono także do posiadania, przyjmując, że Skarb Państwa był nie tylko właścicielem, ale i posiadaczem rzeczy znajdujących się w zarządzie państwowych osób prawnych. Uchylenie art. 128 k.c. w dniu 1 lutego 1989 r. nie spowodowało jednak „uwłaszczenia” państwowych osób prawnych co do składników mienia państwowego znajdujących się w ich zarządzie. Jak bowiem wyjaśnił Sąd Najwyższy w powołanej powyżej uchwale składu 7 sędziów z 18 czerwca 1991 r., „uwłaszczenie” takie nastąpiło dopiero na podstawie obowiązującej od dnia 5 grudnia 1990 r. ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U.1990.79.464). Do chwili tego „uwłaszczenia” przedsiębiorstwo państwowe będące poprzednikiem prawnym wnioskodawcy, korzystając z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji urządzeń, wykonywało jedynie uprawnienia należące do Skarbu Państwa.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, Sąd przyjął, że termin zasiedzenia służebności przesyłu w niniejszej sprawie rozpoczął swój bieg od dnia 6 grudnia 1990 r. (tak również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego postanowienia z dnia 4 lipca 2014 r., II CSK 551/13, LEX nr 1504752).

Podkreślenia wymaga również to, że w odniesieniu do posiadania prowadzącego do zasiedzenia o rodzaju wiary posiadacza decyduje wyłącznie chwila objęcia w posiadanie. Dla przyjęcie krótszego, dwudziestoletniego terminu zasiedzenia wystarczające jest zatem istnienie dobrej wiary w chwili objęcia posiadania służebności, a późniejsza zmiana przekonania posiadacza lub jego następcy prawnego i utrata dobrej wiary jest bez znaczenia dla biegu terminu zasiedzenia. Skoro zatem w niniejszej sprawie początek biegu zasiedzenia służebności przypadał na dzień 6 grudnia 1990 r., to z tej chwili ocenić należało okoliczności opisujące stan świadomości posiadacza służebności.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie przedsiębiorstwo energetyczne nie legitymowało się uprawnieniem do korzystania z cudzej nieruchomości w celu eksploatacji i bieżącego utrzymywania posadowionych na niej urządzeń przesyłowych, w związku z tym korzystało z tej nieruchomości w złej wierze.

Do kwestii posiadania służebności gruntowej dla urządzeń przesyłowych w złej lub w dobrej wierze, wybudowanych na gruncie Skarbu Państwa odniósł się Sąd Najwyższy w uzasadnieniach orzeczeń: z dnia 6 października 2010 r. o sygn. II CSK 156/10, LEX 970068, z dnia 3 kwietnia 2009 r. o sygn. II CSK 400/08, LEX 607253, z dnia 28 listopada 2008 r. o sygn. II CSK 346/08, LEX 484714, z dnia 24 lipca 2009 r. o sygn. II CSK 121/09, LEX 686359, z dnia 17 marca 2010 r. o sygn. II CSK 439/09, LEX 738477, z dnia 6 września 2013 r. o sygn. V CSK 440/12, LEX 1391378).

Podkreślić należy, że przyjęcie, iż przedsiębiorstwo energetyczne zajęło sporne grunty w związku z budową sieci energetycznej - ze względu na obowiązującą w tym czasie zasadę jednolitej własności państwowej - w dobrej wierze nie oznacza, że przymiot dobrej wiary istnieje, także po likwidacji zasady jednolitej własności państwowej i spowodowanych tym zmianach w stosunkach własnościowych, a więc jak w niniejszej sprawie w dacie 6 grudnia 1990 r. Nieuregulowanie po tych zmianach kwestii korzystania ze spornych gruntów oznacza brak tytułu prawnego do korzystania ze spornych gruntów. W takiej sytuacji dobrą wiarę wyłącza już ujawnienie takich okoliczności, które u przeciętnego człowieka powinny wzbudzać poważne wątpliwości, że nie przysługuje mu prawo do korzystania z rzeczy w dotychczasowym zakresie (por. uzasadnienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2009 r., sygn. akt II CSK 166/09, LEX 578833).

W świetle powyższego bez znaczenia jest, że uczestnik jako obecny właściciel nieruchomości nie sprzeciwia się posadowieniu linii energetycznych, czy też ich okresowym przeglądom, natomiast dąży do prawnego uregulowania kwestii służebności.

Tak więc skoro bieg terminu zasiedzenia należało liczyć od 6 grudnia 1990 r., nie mogło dojść do zasiedzenia służebności przesyłu, gdyż nie upłynął jeszcze ustawowy, 30-sto letni okres posiadania służebności w złej wierze.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt. I postanowienia na podstawie powołanych przepisów.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zwarte w pkt. II postanowienia uzasadnia przepis art. 520 § 2 k.p.c., bowiem Sąd uznał, że interesy uczestników postępowania były ze sobą sprzeczne (uczestnik postępowania wnosił o oddalenie wniosku, kwestionując samą zasadę żądań). Skoro wniosek został oddalony w całości, to wnioskodawca powinien zwrócić uczestnikowi postępowania poniesione przez niego koszty, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego, które w sprawach dotyczących służebności wynosi 480 zł - § 5 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804) oraz opłat skarbowych od pełnomocnictw – 34 zł.

SSR Magdalena Penar